

ממטבחה של מטפלת

אתכונ'ס לחיים טובים יותר

גליון
46

י' אב ע"ז - 2.8.17

לתגובות והצטרפות:

יהודית שולם

shulemy@hotmail.co.il

בין המילים (או ה'מיילים')

לקוראים הדואגים מה יהיה עם העלון ב'בין הזמנים', תנוח דעתכם, לא תהיה הפסקה של שלושה שבועות, (אלא אם כן העורך הראשי יחשוב אחרת ויחייב אותי בהוצאות נוספות בגין עבודה בימי הפגרא) אני לוקחת על עצמי לעדכן אתכם מראש.

למרות שהעלון נשלח אליכם רק כעת, הוא נכתב ימים מספר לפני ט' באב, ולכן הוא יעסוק בנושא הקשור לימים אלו. מתוך משובי הקוראים נראה היה שיש עדיין מקום להרחיב על רגש החרטה, אתייחס אליו בחודש אלול לקראת החגים הממשמשים ובאים.

זווית אישית

סיפור פטירתה של האשה (בגיל מוקדם יחסית) מדהים: בהחלטה של רגע, החליטה האשה ללכת לאירוע לציון 200 שנים לישיבת מיר, קרוב מאד לתחילת האירוע היא חשה שלא בטוב, איבדה את ההכרה, ותוך חצי שעה הלכה לעולמה, כל אותו זמן שכונני מד"א נאבקים על חייה, עמדו אלפי הנשים שבאו לאירוע ובהתרגשות עצומה אמרו פרקי תהילים בזה אחר זה. לאחר מכן שיחה שהייתה אמורה להיות פתיחה של רבע שעה לאירוע התארכה לשעה שלמה, נשים יצאו משם עם רושם שלא ימחה לשנים רבות.

בסופו של דבר אירוע עליו עמלו חדשים ארוכים התבטל, ורבני הישיבה לא ידעו כיצד לפרש את הסיבה לביטול האירוע, הם חששו לאיתות שמימי, והגיעו לשאול את ה'אורים ותומים' הגר"ח קנייבסקי אולי יש הקפדה על הישיבה, תשובתו הדהימה את כולם: להפך, כנראה מדובר באשה גדולה ביותר, רצון ה' היה 'לארגן' לה יציאת נשמה מלווה בהמוני פרקי תהילים, ובהתחזקות של כל אלפי הנשים שהיו באותו מעמד.

כמה טוב כשאספקלריה מאירה לנו דרך נכונה ואמיתית להבין את החיים.

בני עמוס צלצל ביום חמישי שעבר להתעניין בשלומי (היה לי ווירוס של הבטן, אם זה מעניין מישהו).

'אני חוזר מניחום אבלים' אמר לי.

'אצל מי?'

'אישה בשם מירניק, בעלה נפטר כבר לפני כמה שנים'.

'שניהם היו זוג מיוחד מאד', הוא סיפר, 'הבעל היה ת"ח בשיעור קומה ענק, הוציא כמה ספרים במגוון נושאים, וערך את ספריו של חמיו הר' גולדוויט זצ"ל אסופת מערכות, הוא עשה זאת באופן יוצא דופן ובשפה פיוטית עשירה'.

לפני כעשר שנים עמוס ורבקי קבעו את משכנם במושב חמד, כי שם עמוס למד. באחת מהשבתות שהגיעו לירושלים נתנו

את דירתם לבני הזוג, הם הגיעו לשבות במושב על מנת להיות עם בנם שלמד באותו זמן בישיבה (פרק לימוד בפני עצמו בחינוך ילדים). בחזרתם מצאו ספר עם הקדשה 'הפותח פתח לחברו, נפשו חייב לו'. שוו בנפשכם, הדירה הייתה קרוון פשוט ופצפון, כמה פשוט ומוכן מאליו לאפשר למישהו להשתמש בו כשהם אינם, אבל תגובתם של בני הזוג מירניק העידה על נותנים אמתיים, שום דבר לא מגיע להם, והמעט שקיבלו התקבל בהכרת תודה עצומה.

הראיה ומונע הסתכלות נכונה.

מצד אחד 'שערי דמעות לא ננעלו' (בבא מציעא נט, ב), כלומר שערי דמעות לא נסגרו והן מסוגלות להשפיע טוב, אך בתנאי שבאמת מכירים בעובדה שהמצב בלתי אפשרי, אז שערי הדמעות נפתחים.

גם בקב"ה בוכה. על הפסוק (ירמיהו יג, יז) "במסתרים תבכה נפשי מפני גווה" אמרו בגמרא (חגיגה ה, ב) שכביכול יש מקום שנקרא מסתרים ובו הקב"ה בוכה. יש את החיצוניות שבה נשמרת תמיד הנהגת "עוז וחדווה במקומו", ויש מקום פנימי ונסתר שרק בו מופיע הבכי.

בחורבן הבית אפילו "מלאכי שלום יבכו מר יבכיו" (ישעיהו יג, ז). ועוד: "ויקרא ה' אלוקים צבאות ביום ההוא לבכי ולמספד ולחגור שק" (ישעיהו כב, יב). על מה ולמה הבכי? אם נבין שעולם ללא בית מקדש אינו אפשרי, אם נפנים שללא המקום המיוחד הזה שבו היו רואים בפועל איך מציאות מחוברת לקדושה, הקיום שלנו לא תקין, אז נבכה על הדבר הנכון והאמיתי, ודמעות שבאות מהבנה כזו משפיעות על השערים להיפתח, והשנוי מתאפשר. בכי שמגיע ממקום אנוכי נחשב כמזויף כבכי של חנם.

זהו ה'מועד' של תשעה באב (כידוע שהוא נחשב 'מועד' כלשון הפסוק 'קרא עלי מועד לשבור בחורי'), הזדמנות לחשיבה נכונה מה היא מהות קיומנו כאן בעולם, בכי אמיתי על חיים של החטאת המטרה, ואז תתכן פתיחת השערים ותתאפשר כניסה לשינוי. הבכי של תשעה באב אמור להוכיח לנו שאנו לא רוצים חיים של ממילא, קיום של 'אנחנו מסתדרים לבד', אנו לא מוכנים להסתפק באי אילו שינויים מזעריים כמו חשבון בנק מאוזן, אנו רוצים חיים של אמת, אנו מבינים מהם חיי עולם, ואז מי שיבכה כך יזכה ויראה בבינה של ירושלם. היום אם בקולו נשמע.

בשיחת טלפון נוספת היה על הקו ידיד המשפחה, 'בכיתי השבוע הרבה', הוא סיפר. היות ואני יודעת על הנסיבות העגומות בהן הוא חי כעת, לא היה מקום לברר על מה הבכי, למרות זאת הצלחתי להשחיל שאלה: 'האם אתה יכול להבחין מתי זהו בכי של חנם?', 'אין בכי של חנם', הוא ענה.

תשובתו עוררה אותי למחשבות אותן אני רוצה לחלוק אתכם.

ברור שבכל פעם כשאני בוכה יש לי סיבות ממש אמיתיות, ואם מישהו היה מעיז לעמוד מולי ולומר לי שאני בוכה בכי של חנם, הייתי מעניקה לו בו במקום את התואר המפוקפק 'אכזר'. ואם אכנס לנעליים של בני ישראל במדבר כשהמרגלים חוזרים ומספרים להם על הארץ שאוכלת יושביה, על הענקים שאין אפשרות לגבור עליהם, יתכן וגם אני הייתי פורצת בבכי שהיה אוטנטי. (למעשה כל הנשים לא חטאו בחטא המרגלים ונכנסו כולן לא"י, כמבואר ברש"י פנחס כו, סד).

אז מהי הגדרת בכי של חנם? ואם חושבים על זה, מהי שנאת חנם, או אהבת חנם. תמיד ישנה סיבה טובה מאד למה אני שונאת מישהו (טוב אולי לא נסחף, רק כועסת, מתרגזת ומתנתקת) וברור שאני אוהבת את מי שראוי לאהבה.

ובואו נהייה כנים, כשאנו אומרים שאנו מצפים לישועה, והמשיח חייב להביא קץ לסבלנו, האין אנו מתכוונים שחשבון הבנק שלנו יתאזן, והבטן/גב יפסיקו לכאוב, ושכולם יאהבו אותנו בלי שנתאמץ כל כך, וכן, שבני דודינו גם יפסיקו לפוצץ לנו אוטובוסים. מה, אילו לא דרישות אלמנטאריות, בסיסיות, אנושיות וכל כך אמיתיות?

אין ברירה אלא לפנות לדעת תורה כדי להבין את המושג 'חנם'.

חטא המרגלים הוביל לבכייה של חנם, והתולדה, בכייה לדורות על חורבנות שני בתי המקדש. בשם הגר"א מובא שבכי הוא מלשון 'נבוכים הם בארץ'. אדם בוכה כשהוא חש שהגיע למקום ללא מוצא, אינו יודע איך להמשיך. ואכן הבכי מערפל את

פינת הקפה 'ללא חלב'

תגובה של אחת הקוראות:

החכמת אותי מאד מאד - לגבי החרטה והנחמה!

ולגבי הקפה - שימי לב שהרופא לא שותה אותו עם חלב...

כך שלחלב שבקפה יש לעשות בירור ומחקר מחודש ...

לא, לא שמתי לב. אולי כי לא רציתי לראות?

"התחלות חדשות מוסוות לעתים כסיימים כואבים"

